Statws *This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.*

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2021 Rhif 1139 (Cy. 276)

LLYWODRAETH LEOL, CYMRU

Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Torfaen (Trefniadau Etholiadol) 2021

Gwnaed - - - - 11 Hydref 2021

Yn dod i rym yn unol ag erthygl 1(2) a (3)

Mae Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru(**1**), yn unol ag adran 36(5) o Ddeddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013(**2**) ("Deddf 2013"), wedi cyflwyno i Weinidogion Cymru adroddiad dyddiedig Tachwedd 2018 yn cynnwys ei argymhellion ar gyfer newid a manylion ei adolygiad o'r trefniadau etholiadol ar gyfer Bwrdeistref Sirol Torfaen.

Mae Gweinidogion Cymru, ar ôl ystyried y materion y cyfeirir atynt ac a nodir yn adran 37(2)(a) ac (c) o Ddeddf 2013, wedi penderfynu rhoi effaith i'r argymhellion hynny gydag addasiad.

Yn unol ag adran 37(3) o Ddeddf 2013, mae mwy na 6 wythnos wedi mynd heibio ers i'r argymhellion hynny gael eu cyflwyno i Weinidogion Cymru.

Mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Gorchymyn a ganlyn drwy arfer eu pwerau a roddir gan adran 37(1) o Ddeddf 2013.

Enwi, cychwyn a dehongli

1.—(1) Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Torfaen (Trefniadau Etholiadol) 2021.

(2) At unrhyw ddiben a nodir yn rheoliad 4(1) o Reoliadau Newidiadau i Ardaloedd Llywodraeth Leol 1976(**3**), daw'r Gorchymyn hwn i rym drennydd y diwrnod y'i gwneir.

(3) At bob diben arall, daw'r Gorchymyn hwn i rym ar y diwrnod arferol ar gyfer ethol cynghorwyr yn 2022(**4**).

(**1**) Sefydlwyd y Comisiwn Ffiniau Llywodraeth Leol i Gymru gan adran 53 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 (p. 70) ("Deddf 1972") ac Atodlen 8 iddi. Diddymwyd adran 53 ac Atodlen 8 gan adran 73(2) o Ddeddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013 (dccc 4) ("Deddf 2013") ac Atodlen 2 iddi. Mae Deddf 2013 yn ailenwi'r Comisiwn Ffiniau Llywodraeth Leol i Gymru yn Gomisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru (gweler adran 2).

(**2**) 2013 dccc 4.

(**3**) O.S. 1976/246. Mae adran 74(3) o Ddeddf 2013 yn darparu bod y Rheoliadau hyn yn parhau i gael effaith mewn perthynas â gorchmynion a wnaed o dan Ran 3 o Ddeddf 2013, fel pe bai'r gorchmynion hynny wedi eu gwneud o dan Ran 4 o Ddeddf 1972.

(**4**) Mae Gorchymyn Awdurdodau Lleol (Newid Blynyddoedd Etholiadau Cyffredin) (Cymru) 2019 (O.S. 2019/1269 (Cy. 220)) yn diwygio adran 26(1) o Ddeddf 1972 i ddarparu y bydd etholiadau cyffredin cynghorwyr awdurdodau lleol yn cael eu cynnal yn y flwyddyn 2022 yn hytrach na 2021.

(4) Yn y Gorchymyn hwn—

ystyr "ward etholiadol" ("*electoral ward*") yw unrhyw ardal yr etholir aelodau drosti i Gyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen;

mae i eiriau ac ymadroddion a ddefnyddir yn y Gorchymyn hwn yr un ystyr ag a roddir iddynt yn Rhan 3 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, ac eithrio i'r graddau yr ymddengys bwriad i'r gwrthwyneb.

Trefniadau etholiadol ar gyfer Bwrdeistref Sirol Torfaen

2.—(1) Mae wardiau etholiadol Bwrdeistref Sirol Torfaen, fel y maent yn bodoli yn union cyn y diwrnod arferol ar gyfer ethol cynghorwyr yn 2022, wedi eu diddymu.

(2) Mae Bwrdeistref Sirol Torfaen wedi ei rhannu'n 18 o wardiau etholiadol, a phob un ohonynt yn dwyn yr enw Saesneg a restrir yng ngholofn 1 a'r enw Cymraeg a restrir yng ngholofn 2 o'r Tabl yn yr Atodlen i'r Gorchymyn hwn.

(3) Mae pob ward etholiadol yn cynnwys yr ardaloedd a bennir mewn perthynas â'r ward etholiadol honno yng ngholofn 3 o'r Tabl yn yr Atodlen i'r Gorchymyn hwn.

(4) Nifer aelodau'r cyngor sydd i'w hethol dros bob ward etholiadol yw'r nifer a bennir yng ngholofn 4 o'r Tabl yn yr Atodlen i'r Gorchymyn hwn.

(5) Mae'r darpariaethau yn y Gorchymyn hwn yn cymryd blaenoriaeth dros unrhyw ddarpariaeth wrthdrawiadol mewn unrhyw offeryn statudol blaenorol a wnaed o dan adran 58(2) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972(**5**).

Rebecca Evans
Y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol, un o Weinidogion Cymru

11 Hydref 2021

(**5**) 1972 p. 70; diddymwyd adran 58 o Ddeddf 1972 gan adran 73(2) o Ddeddf 2013 ac Atodlen 2 iddi, yn ddarostyngedig i ddarpariaethau arbed a bennir yn adran 74 o Ddeddf 2013.

YR ATODLEN

Erthygl 2

ENWAU AC ARDALOEDD WARDIAU ETHOLIADOL A NIFER AELODAU'R CYNGOR

Tabl

Colofn (1)	*Colofn (2)*	*Colofn (3)*	*Colofn (4)*
Enw Saesneg y ward etholiadol	*Enw Cymraeg y ward etholiadol*	*Ardal y ward etholiadol*	*Nifer aelodau'r cyngor*
Abersychan	Abersychan	Cymuned Abersychan	3
Blaenavon	Blaenafon	Cymuned Blaenafon	3
Coed Eva	Coed Efa	Ward Coed Efa o gymuned Fairwater	1
Croesyceiliog	Croesyceiliog	Cymuned Croesyceiliog	2
Fairwater	Fairwater	Wardiau Fairwater a Thŷ-canol o gymuned Fairwater	2
Greenmeadow	Greenmeadow	Ward Greenmeadow o gymuned Fairwater	1
Llanfrechfa and Ponthir	Llanfrechfa a Phont-hir	Cymuned Pont-hir a ward Dwyrain Llanyrafon o gymuned Llanyrafon	1
Llantarnam	Llantarnam	Cymuned Llantarnam a ward Southville o gymuned Canol Cwmbrân	3
Llanyrafon	Llanyrafon	Ward Gorllewin Llanyrafon o gymuned Llanyrafon	1
New Inn	New Inn	Cymuned New Inn	3
Panteg	Pant-teg	Cymuned Pant-teg	3
Pontnewydd	Pontnewydd	Cymuned Pontnewydd a ward Northville o gymuned Canol Cwmbrân	3
Pontnewynydd and Snatchwood	Pontnewynydd a Snatchwood	Wardiau Pontnewynydd a Snatchwood o gymuned Pen Transh	2
Pontypool Fawr	Pont-y-pŵl Fawr	Cymuned Pont-y-moel a ward Waunfelin o gymuned Pen Transh	3
St. Dials	St. Dials	Ward St. Dials o gymuned Canol Cwmbrân	2

Colofn (1)	*Colofn (2)*	*Colofn (3)*	*Colofn (4)*
Enw Saesneg y ward etholiadol	*Enw Cymraeg y ward etholiadol*	*Ardal y ward etholiadol*	*Nifer aelodau'r cyngor*
Trevethin and Penygarn	Trefddyn a Phen-y-garn	Cymuned Trefddyn	2
Two Locks	Two Locks	Cymuned Henllys a ward Two Locks o gymuned Canol Cwmbrân	3
Upper Cwmbran	Cwmbrân Uchaf	Cymuned Cwmbrân Uchaf	2

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Mae'r Gorchymyn hwn yn gweithredu argymhellion Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru ("y Comisiwn"), a roddodd adroddiad ym mis Tachwedd 2018 ar ei adolygiad o drefniadau etholiadol Bwrdeistref Sirol Torfaen. Roedd Adroddiad y Comisiwn yn cynnig lleihau nifer y wardiau etholiadol o 24 i 18, a lleihau nifer y cynghorwyr o 44 i 40.

Mae'r Gorchymyn hwn yn gweithredu argymhellion y Comisiwn, gydag addasiad.

Mae erthygl 2 o'r Gorchymyn hwn yn diddymu'r trefniadau etholiadol presennol ar gyfer Bwrdeistref Sirol Torfaen ac yn cyflwyno'r Atodlen, sy'n nodi'r trefniadau etholiadol newydd ar gyfer Bwrdeistref Sirol Torfaen.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Gorchymyn hwn. O ganlyniad, ystyriwyd nad oedd yn angenrheidiol cynnal asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Gorchymyn hwn.